

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

VY_12_INOVACE_C_LH_1.SADA_13

Název klíčové aktivity: I/2 Inovace a zkvalitnění výuky směřující k rozvoji čtenářské a informační gramotnosti

Označení v TK: EU-I/2C-LH-1.sada-č.13

Autor: PaedDr. Ludmila Hulvová

Datum vytvoření: srpen 2010

Název DUM: Druhy podstatných jmen

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk

Ročník: 6.

Druh učebního materiálu: pracovní list

Klíčová slova: substantiva konkrétní, abstraktní, pomnožná, hromadná, látková

Anotace:

Pracovní list je určen k postupnému osvojování nového učiva (látku rozdělíme do 2 – 3 vyučovacích hodin). Samostatné procvičení navazuje na výklad látky v předcházející hodině. Modře psaný text si poznamenají (nalepí) žáci do svých sešitů, černě psaná cvičení mají ve svých pracovních sešitech. Žáci pracují v malých skupinách.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Podstatná jména konkrétní, abstraktní, pomnožná, hromadná, látková

Přečti následující poučení:

Podstatná jména:

1. označují osoby, zvířata, věci, rostliny – těm říkáme **KONKRÉTNÍ**
(můžeme si na ně sáhnout)
2. jsou to názvy pro vlastnosti, děje a vztahy – říkáme jim **ABSTRAKTNÍ**
(nesáhneme na ně)

Podtrhni modře podstatná jména konkrétní a červeně podstatná jména abstraktní:

odpověď, stéblo, masáž, velikost, tiskárna, letec, plavba, odborník, jeřabina, léto, podmět, zítřek;

Někdy může mít podst. jméno význam konkrétní i abstraktní, vysvětli příklady:

psaní nebo
sběr nebo
vláda nebo

Mezi podstatnými jmény najdeme i tři skupiny jmen, u kterých nelze vytvořit tvary jednotného i množného čísla, jak je tomu u většiny podstatných jmen.

A. podstatná jména POMNOŽNÁ: mají pouze tvary množného čísla a těmi označují jeden i více kusů (kalhoty). Taková slova můžeme určit pomocí ukazování na jeden kus (TY kalhoty – TĚCH kalhot).

Urči podst. jména pomnožná: školy, kraťasy, kleště, barvy, stromy, dveře, okna, Vánoce;

B. podstatná jména HROMADNÁ: mají pouze tvary jednotného čísla a těmi označují více věcí stejného druhu (listí). Také zde pomáhá ukazování (TO listí – TOHO listí).

Často tato slova končí na -í, -oví, -stvo, -ctvo.

Urči podst. jména hromadná: křoví, nádoby, stoly, včelstvo, dříví, dělnictvo, auta, cukroví;

C. podstatná jména LÁTKOVÁ: tvary jednotného čísla označují věc bez ohledu na její množství, jsou to látky, suroviny, které nelze počítat (voda). Pokud užijeme tvar

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

množného čísla, máme na mysli například různé druhy látky nebo její balení (dva cukry = dva druhy cukru, nebo dva sáčky cukru).

Urči podst. jména látková: louka, led, sádra, čaj, cesta, kámen, tričko, voda, písek, mléko;

Podtrhni slova, která nepatří mezi předešlé tři typy podstatných jmen, zbytek urči:

sůl, střechy, odpoledne, plavky, zrní, růže, Kravaře, přátelství, pivo, letadla, žactvo, stíny;

Proč?

Proč nepatří slova růže, brusle, plíce mezi pomnožná podstatná jména?

.....

Proč nepatří slova obydlí, plavání mezi hromadná podstatná jména?

.....

Proč patří slova záda, vrata, kamna, játra mezi hromadná podst. jména?

.....